

Een bewuste grondbewerking legt de basis voor 2021

De kwaliteit van het zaaibed dat komend voorjaar voor de suikerbieten gemaakt wordt, is mede afhankelijk van de wijze waarop en de omstandigheden waaronder de grondbewerking in het najaar en voorjaar plaatsvindt.

De meeste winst valt te halen door op het juiste moment te wachten. De draagkracht van de grond neemt sterk af zodra de omstandigheden natter worden. Gedurende de winter is een goede afwatering essentieel om in het voorjaar op tijd aan de slag te kunnen. Hierbij zijn aandacht en nauwkeurigheid de belangrijkste punten.

Regen en droogte

Het afgelopen voorjaar kenmerkte zich op de zwaardere gronden door een grof en kluitiger zaaibed dat het

gevolg was van het ontbreken van vorst en plotselinge droogte vanaf halverwege maart. Aan deze droge periode ging een natte februarimaand vooraf. De toplaag van geploegde grond is hierdoor snel uitgedroogd, waarbij de ondergrond nat bleef.

De kluiten die bij de eerste bewerking ontstonden waren nauwelijks fijn te krijgen. Meerdere bewerkingen met aangedreven werktuigen en een beregeningsgift waren op veel percelen noodzakelijk om de bieten in een acceptabel zaaibed te kunnen zaaien.

Voorjaarsbewerking

Het laten overwinteren van een groenbemester pakte op de zwaardere gronden het afgelopen voorjaar goed uit, hoewel veel telers in het najaar hadden willen ploegen. De structuur van de toplaag was hierdoor op kleigronden beter ten opzichte van najaarsgeploegd land. Dit biedt perspectief voor de toekomst wanneer winters koel en nat zijn. Tegelijk loopt dit systeem ook tegen uitdagingen aan. Slakken, aaltjes en een verhoogde onkruiddruk kunnen voor



Omstandigheden zijn essentieel bij het ploegen. Bovendien rijden verkleint het risico op versmearing in de ondergrond.

Verantwoordelijkheid van deze rubriek



Postbus 20
4670 AA Dinteloord
0165-516 070
irs@irs.nl
www.irs.nl

Eindredactie
Jurgen Maassen



Vlak ploegwerk kan een bewerking besparen in het voorjaar

problemen in de volgteelt zorgen. Ook de overlevingskans van bladschimmels is groter en een droog voorjaar is nodig om op tijd te kunnen zaaien.

Opkomstproblemen voorkomen

Een topklaag waarin gewas- of groenbemesterresten achterblijven kan verslumping op zavelgronden verminderen. Op zand- en dalgronden kan stuifschade worden beperkt. Dit voorjaar was het stuifdek nog niet voldoende ontwikkeld om de eerste bietenplantjes te beschermen. Gewasresten kunnen hierin een welkome rol spelen.

Ploegen of spitten

De keuze voor ploegen of spitten in het najaar heeft geen invloed op de uiteindelijke opbrengst van de bieten, evenals een vaste tandcultivator of bouwvoorlichter. De keuze is met name afhankelijk van de aanwezige

In een perceel met niet-kerende grondbewerking waren bieten weggevallen, bieten met schade (zie kleine biet rechts) en bieten zonder zichtbare schade aanwezig. Schade kwam door het gebruik van een herbicide met bodemwerking in maïs het jaar ervoor.

mechanisatie en de omstandigheden op het land. Het is vooral belangrijk dat de grond zo vlak mogelijk wordt weggelegd. Het is dan vaak mogelijk om in één werkgang een egaal zaai-bed te maken. Op geploegd land kan, wanneer de omstandigheden het toelaten, de ploegsnede in de winter geëgaliseerd worden. Daarnaast kan een snedemixer op de ploeg ervoor zorgen dat de grond al vlakker de winter ingaat.

Meer kwaad dan goed

De omstandigheden tijdens de hoofdgrondbewerking zijn cruciaal. Ploegen in de voor waarbij de bouwvoor net te

vochtig is, kan slip veroorzaken waardoor een ploegzool ontstaat. De gevolgen hiervan blijven gedurende het hele seizoen merkbaar, doordat de afwatering bij overvloedige neerslag belemmerd wordt en de wortels van het gewas moeite hebben door deze laag te groeien. Bij diepe bewerkingen, zoals het lostrekken van oogstsporen met een woelpoot, zijn droge omstandigheden minstens zo belangrijk. Een bewerking onder te natte omstandigheden doet meer kwaad dan goed.

Nawerking van herbiciden

Het gebruik van bepaalde herbiciden met een bodemwerking in de voorgaande teelt (o.a. aardappelen, maïs en granen) kunnen voor schade zorgen aan de bietenplanten. Naast de eigenschap van het middel is de nawerking vanuit de bodem afhankelijk van meerdere factoren, zoals dosering, toepassingstijdstip (vroeg of laat in het voorjaar), vocht en neerslag, temperatuur, grondsoort, pH en organische stofgehalte. Door de combinatie van factoren is het lastig een inschatting te maken of schade door nawerking zal optreden omdat dit voor elke werkzame stof weer anders is.

Indien het middel een lange nawerking heeft, staat dit vermeld op het desbetreffende etiket. Hierop staat welke volggewassen veilig kunnen worden geteeld. Bij middelen met een relatief lange nawerking wordt aangegeven een kerende grondbewerking uit te voeren om de kans op schade in diverse volggewassen te minimaliseren.

André van Valen en
Sjef van der Heijden

